

ČINNOST ÚVN VE PROSPĚCH ZŘIZOVATELE

V našem cyklu „...od nemoci ke zdraví...“ dlouhodobě představujeme Ústřední vojenskou nemocnici jako špičkové zdravotnické zařízení na území Prahy 6, které poskytuje péči široké veřejnosti. Tentokrát se však budeme blíže věnovat činnosti ÚVN ve prospěch jejího zřizovatele, kterým je Ministerstvo obrany ČR. Podrobnosti nám poskytla vedoucí Odboru komunikace a propagace a tisková mluvčí ÚVN Mgr. Jitka Zinke, z jejichž podkladů čerpáme.

Ústřední vojenská nemocnice je jedinou vojenskou fakultní nemocnicí v České republice, která je výcvikovým, vzdělávacím a odborným zdravotnickým zařízením Armády České republiky.

Jako jedna ze tří vojenských nemocnic může ÚVN poskytovat kompletní soubor posudkových služeb pro AČR. Garantem a organizátorem těchto služeb je **Přezkumná komise**. Ta představuje dvě základní oblasti – vyšetřování uchazečů o vstup do AČR formou lékařských vysvědčení a provádění přezkumných řízení s vojáky v činné službě.

Přezkumná komise ÚVN (PK) organizuje vyšetření uchazečů na jednotlivých odborných odděleních nemocnice. Na závěr lékař PK stanoví zdravotní způsobilost uchazečů ke vstupu do AČR, ke studiu na vojenských vysokých školách nebo k zařazení do aktivních záloh a vyjadřuje se i k přijímání uchazečů o studium na vojenskou střední školu. Dále lékaři PK posuzují schopnost vojáků v činné službě k výkonu specializovaných funkcí, které mají zvýšené nároky na zdravotní stav (výsadkář, průzkumník apod.). Počty těchto vyšetření v jednotlivých letech vyplývají z požadavků MO na doplňování AČR.

Přezkumné řízení změny zdravotního stavu vojáka v činné službě vede k posouzení jeho další schopnosti/neschopnosti k výkonu vojenské služby, případně stanovení omezení pro výkon služby v důsledku onemocnění nebo úrazu.

PK organizačně zabezpečuje zdravotní prohlídky i pro další smluvní subjekty mimo AČR (např. pro Ministerstvo vnitra, Celní správu), které jsou uskutečňovány v ÚVN na základě uzavřených dvoustranných smluv. Ročně se v ÚVN uskuteč-

ní přes 300 přezkumných řízení a např. v roce 2014 bylo vydáno 2400 lékařských vysvědčení, což vysoko převyšuje všechna ostatní vojenská zdravotnická zařízení.

V rámci nemocnice působí **Ústřední lékařsko-psychologické oddělení**, které se dělí na sekci klinické psychologie, jejíž součástí jsou i specializované poradny, a sekci expertizní, výběrovou. Sekce klinické psychologie se věnuje komplexní psychodiagnostické, léčebné, poradenské a posudkové činnosti. Kromě nich poskytuje i konziliární služby (včetně krizové intervence) nemocným i jejich rodinným příslušníkům. V rámci psychoterapeutických služeb poskytuje individuální i skupinovou psychoterapii pro hospitalizované i ambulantní pacienty.

Expertizní sekce oddělení vyšetřila v roce 2014 na dva tisíce žadatelů o službu vojáka z povolání, vyšetřuje vojáky před odjezdem do mise a po návratu, posuzuje

psychickou způsobilost vojenských specialistů, jejichž odbornost si vyžaduje velké psychické zatížení, jako jsou například pyrotechnici či výsadkáři. Dlouholetá praxe v oblasti dopravně-psychologických vyšetření a výběru osob pro specifické profese jak v civilním sektoru, tak v ozbrojených složkách umožnila oddělení zařadit se mezi přední pracoviště personálního výběru pro náročná povolání.

Psychologické oddělení také zajišťuje odbornou péči pro personál ÚVN formou speciálních výcvikových programů zaměřených především antistresově, na zlepšení schopnosti komunikace a na regeneraci psychických sil.

Oddělení nemocí z povolání poskytuje pracovní-lekářské služby pro AČR a organizace, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo obrany (MO). Jedná se především o preventivní pracovnílékářské prohlídky a posuzování zdravotní způsobilosti

k práci zaměstnanců vykonávajících práce rizikové nebo práce s rizikem ohrožení zdraví. Důležitou součástí služeb pro MO je posudková činnost a vyšetření osob vysílaných do zahraničí před výjezdem a po návratu (vojenské mise, struktury NATO, vojenští přidělenci při diplomatickém zastoupení, účastníci vojenských odborných kurzů a stáží).

Oddělení nemocí z povolání ÚVN je dle zák. č. 373/2011 Sb. a Rozkazu MO jako jediné oprávněno uznávat nemoci z povolání v rezortu MO.

Centrum ambulantní zdravotní péče zahrnuje polikliniku, program Zelená cesta a ambulance Úřadu vlády ČR a Parlamentu ČR.

Středisko Poliklinika poskytuje základní léčebně-preventivní péči a posudkovou činnost v ambulancích praktických lékařů a dále specializovanou, léčebně-preventivní a posudkovou činnost v interní a nefrologické ambulanci. Provádí rovněž některá specializovaná vyšetření. Na základě požadavků složek MO, Generálního štábu AČR a silových ministerstev zajišťují pracovníci oddělení zdravotnické zabezpečení mimořádných akcí – cvičení, výjezdů, shromáždění, návštěv delegací aj.

Program Zelená cesta je samostatným programem vytvořeným primárně pro zajištění ambulantních zdravotních služeb pro potřeby armády, Ministerstva obrany, válečných veteránů, vojenských

důchodců a dalších kategorií pacientů složek integrovaného záchranného systému. Jedná se o pracoviště poliklinického charakteru se specifickým objednávkovým systémem, který mohou využít pouze pacienti registrovaní do databáze programu. Pro klienty programu Zelená cesta jsou vyčleněny odborné ambulance a ostatní odborná pracoviště, která pro ně mají vyčleněné termíny. Během roku 2014 získalo oprávnění k využívání této nadstandardní služby 1 922 nových klientů a prostřednictvím programu bylo v roce 2014 ošetřeno v odborných ambulancích ÚVN 8 936 klientů.

V rámci ambulantní i hospitalizační a ošetrovatelské péče Ústřední vojenská nemocnice **pečuje o válečné veterány**. Ambulantní péče je poskytována zejména v rámci výše uvedeného programu Zelená cesta. Ošetrovatelskou péči zajišťuje Domov péče o válečné veterány a další oddělení, zejména pak Domov se zvláštním režimem. V ÚVN je pečováno o čtyři desítky veteránů 2. světové války.

Domov péče o válečné veterány (DPVV), jehož je ÚVN provozovatelem, je určen pro válečné veterány – držitele osvědčení podle zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, a jejich manželky nebo družky, jejichž zdravotní stav nevyžaduje trvalou péči a kteří jsou schopni se o sebe postarat. V DPVV je poskytováno bydlení, strava a služby spojené s poby-

tem (pomoc při oblékání, osobní hygiena, přípravě a podávání stravy). Klient se podílí na úhradě nákladů na bydlení, stravu a služeb spojených s pobytem; výše a způsob úhrady jsou stanoveny vyhláškou č. 191/2005 Sb. DPVV disponuje sedmi jednolůžkovými pokoji a jedním dvoulůžkovým pokojem, všechny vybavené kuchyňským koutem a příslušenstvím.

V roce 2014 bylo v DPVV umístěno deset válečných veteránů.

Komplexní péči poskytuje Domov se zvláštním režimem. Jedná se o registrovanou sociální pobytovou službu zřízenou dle § 50 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, která poskytuje trvalý pobyt osobám majícím sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění a osobám se stařeckou, Alzheimerovou nebo jinou demencí, které mají z důvodu těchto onemocnění sníženou soběstačnost a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim tohoto pracoviště je přizpůsoben specifickým potřebám klientů. Zdravotní péče je zde zajištěna pouze nelékařskými zdravotnickými profesemi, neposkytuje tedy léčebnou ani diagnostickou činnost. Lékařská péče je zajištěna ambulantně. Kapacita je 30 lůžek. Cílovou skupinou oddělení jsou primárně váleční veteráni.

Jiří Hruška
foto: archiv ÚVN